

Protocol time-out & grensoverschrijdend gedrag

Op De Mijlpaal vinden wij het belangrijk dat alle leerlingen goed onderwijs krijgen en zich veilig voelen. Mocht dit door het gedrag van een leerling niet mogelijk zijn; voor de leerling zelf of andere leerlingen, maken wij gebruik van een time-out protocol. Deze stappen helpt de leerling en de leerkracht tot rust te komen en zo weer aan het onderwijs te kunnen deelnemen.

Aan de start van het schooljaar moeten alle leerlingen op de hoogte zijn van de werkwijze t.a.v. de time-out plek. Het moet voor de leerlingen duidelijk zijn dat de time-outplek een herstelplek is, een kans om rustig te worden om zo weer mee te kunnen doen met de groep. Tijdens de Gouden Weken wordt er samen met de leerlingen afgesproken hoe er wordt omgegaan met het protocol. Leerlingen waarvoor andere afspraken zijn gemaakt (na overleg met ouders en IB) zijn hierop een uitzondering. Leerlingen zijn nooit alleen en worden nooit opgevangen in algemene ruimtes.

Het is de bedoeling dat de leerkrachten zo veel mogelijk de leerlingen in de groep houden. De waarschuwingen in de groep gelden per half dagdeel: Voor de kleine pauze, na de kleine pauze, na de middagpauze. Heeft de leerling voor de pauze twee waarschuwingen, dan worden deze niet meegenomen na de pauze.

De lessen worden niet onderbroken voor gesprekken met leerlingen als ze van de time-out komen. Het doel van de time-out; rustig worden, is duidelijk bij de leerlingen. Als de groep aan het werk gaat, kan de leerkracht er kort, op een positieve manier, op terugkomen. Na de time-out wordt er weer gestart met een schone lei.

Als een leerling niet luistert en weigert naar de time-out plek te gaan gelden de volgende afspraken:

1. Wanneer de leerling weigert om op de time-outplek te gaan zitten, wordt er aangegeven dat het een plek is om tot rust te komen en geen strafplek. Daarna wordt het verzoek duidelijk op neutrale toon herhaald; het is een regel van de school.
2. De leerling heeft de keuze om zelf op de afgesproken plek te gaan zitten of dat de leerkracht hierbij helpt (maximaal 2 maal herhalen).
3. Er wordt een collega of achterwacht gehaald door een andere leerling terwijl de leerkracht toezicht houdt op de groep.
4. Wanneer er sprake is van grensoverschrijdend gedrag treden de stappen van het protocol grensoverschrijdend gedrag in werking.

In het geval van kwetsend en onveilig gedrag wordt er uitgegaan van het stappenplan grensoverschrijdend gedrag. Het time-out protocol geldt dan vanaf stap 3; de leerling krijgt een time-out plek in een andere groep en vult een time out formulier in (zie bijlage).

Grensoverschrijdend gedrag is gedrag dat bewust kwetsend is en daarmee onveilig voor de omgeving en/of de betrokkene zelf. Voorbeelden hiervan zijn o.a. het bewust vernielen van

materialen of het uitschelden van een leerkracht of leerling. Wanneer een leerling uit boosheid, frustratie of onmacht gevaarlijk gedrag vertoont, met spullen gooit, spullen kapot maakt, anderen bedreigt of pijn doet, valt dit onder grensoverschrijdend gedrag. Ook het bewust negeren van de leerkracht, het herhaaldelijk niet luisteren, weglopen uit de school of klas of het respectloos reageren op een leerkracht of medeleerling wordt als grensoverschrijdend gedrag gezien.

De leerkracht beslist, soms in overleg met een collega, IB of directie, of een leerling grensoverschrijdend gedrag vertoont. Het is nooit een optelsom van misdragingen, maar een momentopname van het gedrag op dat moment.

Leerlingen groep 1/2

Voor jonge kinderen is 1, 3 of 5 minuten al voldoende. De time-out moet immers lukken zodat het kind weer gewoon mee kan doen. De time-out wordt ingezet vanuit de helpende gedachte: 'Ik zie dat het moeilijk is dus ik ga je helpen'. Soms blijft een kind gedrag vertonen dat geen aandacht verdient. Dit gedrag dient zoveel mogelijk genegeerd te worden en de leerkracht blijft neutraal. Gaat een kind alsnog door is herhaling gewenst: 'Ik wil dat je hier blijft zitten want je luistert niet. Als je niet luistert duurt het langer'. Als het kind dan nog niet luistert volgt er straf. Dat kan zijn: wegnemen van een privilege of iets leuks (niet alles want er moet iets over blijven om voor te gaan). In het laatste geval gaat de leerling naar een andere groep.

Fysiek contact door medewerkers van De Mijlpaal

Met goed pedagogisch handelen van de docent en een prettig klassenklimaat kunnen veel problemen voorkomen worden. Toch kan er in elke klas of gymzaal een situatie ontstaan waarin een medewerker het noodzakelijk acht fysiek in te grijpen. Het gaat dan om situaties waarbij het gedrag van een leerling een ernstig gevaar vormt voor de gezondheid of veiligheid van zichzelf of voor anderen en alleen door onmiddellijk ingrijpen kan worden voorkomen. Wij gebruiken als uitgangspunt dat niet ingrijpen erger is dan wel ingrijpen.

Regulerend fysiek optreden (bijv. het vastpakken en naar buiten begeleiden) geeft altijd reden tot voorzichtigheid. Er mag echter door dat voorzichtige optreden geen onveilige situatie ontstaan. Als regulerend fysiek optreden gericht is op de veiligheid van de leerling, van medeleerlingen of van anderen, dan wordt er geen grens overschreden. Mits het ingrijpen proportioneel is, dus passend bij de situatie waarin een leerling grensoverschrijdend gedrag vertoont. Als het nodig is om fysiek in te grijpen, gebeurt dit alleen nadat er voldoende andere manieren zijn gebruikt om een leerling tot rust te laten komen, maar zonder effect.

Als een medewerker regulerend fysiek contact maakt met een leerling wordt er waar mogelijk voor gezorgd dat de situatie veilig en voorspelbaar is; de medewerker zegt wat hij gaat doen, waarom, wanneer en waar de leerling naar toegaat. Ook wordt er benoemd wat er wordt verwacht van de leerling. Wij volgen het 7 stappenplan bij regulerend fysiek contact (zie bijlage).

Weglopen uit het schoolgebouw en/of het schoolplein

Indien een leerling weggelopen is, dienen de leerkrachten en andere medewerkers als volgt te handelen:

1. De leerkracht gaat niet zelf achter de leerling aan.
2. De leerkracht meldt bij de een ambulante medewerker (directie/IB/conciërge of administratie) zo spoedig mogelijk om welke leerling(en) het gaat en, in het kort, wat er is voorgevallen en of de leerling verontrustende uitlatingen heeft gedaan.

3. De leerkracht blijft bij de eigen groep of draagt het toezicht daarop over aan een beschikbare collega. Ofwel: de leerkracht laat de groep nooit alleen.
4. Meldt de leerling zich niet snel daarna, dan worden twee ambulante medewerkers ingezet om te zoeken.
5. Wanneer de leerling gevonden is, zal alleen verbaal en vanaf veilige afstand geprobeerd worden de leerling naar de school terug te leiden. Wanneer dit niet lukt, houdt één van de medewerkers op afstand de leerling in de gaten in afwachting van de komst van de ouder(s)/verzorger(s) of de politie.
6. Wanneer de leerling zich na 15 minuten niet gemeld heeft of gevonden is, worden ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte gesteld door de directie of IB. In dat gesprek wordt ouder(s)/verzorger(s) de situatie uitgelegd; bij ouders aangegeven dat de school niet langer de verantwoordelijkheid kan dragen nu de leerling het gebouw en/of plein verlaten heeft; met ouders besproken of de hulp van de politie wordt ingeroepen.
7. Wanneer ouder(s)/verzorger(s) niet bereikt kunnen worden, wordt de hulp van de politie in ieder geval ingeroepen. Op dat moment stopt het zoeken door de medewerkers van de school. Alleen wanneer het een leerling van groep 1, 2, 3 of 4 betreft of wanneer de leerling alarmerende uitspraken heeft gedaan bij het verlaten van de klas/school, blijven twee medewerkers zoeken. Deze medewerkers onderhouden tijdens het zoeken contact met de school.
8. Indien de school de politie informeert over de leerling, dan geeft ze een zo volledig mogelijk signalement en volgt eventuele nadere adviezen van de politie op.
9. Wanneer de leerling weer terug is volgt er een gesprek met de leerkracht, directie en de ouders over het voorval en de vervolgmaatregelen. Wij beschouwen weglopen als ongeoorloofd schoolverzuim. De leerling moet de gemiste onderwijstijd buiten lestijd inhalen. De leerkracht informeert de ouders/verzorgers over het inhalen van de gemiste tijd. De leerkracht is verantwoordelijk voor de opvang van de leerling buiten lestijd.
10. De leerkracht maakt een verslag in ParnasSys.

Bijlage 1: Verschillende fasen van time-out

Bijlage 2: Stappenplan Time Out

Bijlage 3: Stappenplan Grensoverschrijdend gedrag

Bijlage 4: 7 Stappenplan bij regulerend fysiek contact

Bijlage 5: Time out formulier leerling

Bijlage 1 - Verschillende fasen van time-out

Time-out 0: preventieve maatregelen

In deze fase is er nog niet echt sprake van een time-out. Deze fase is vooral bedoeld om een time-out te voorkomen. Denk hierbij aan de inzet van gedragstherapeutische technieken zoals prijzen en negeren.

Time-out 1: afscherming

De leerling wordt 1, 3, 5 of 10 minuten (afhankelijk van de leeftijd) afgeschermd van de factoren die het probleemgedrag oproepen en versterken. De leerling kan bijvoorbeeld een andere plek in het lokaal of de gymzaal krijgen of de tafel wordt in een andere positie gezet. Er is geen sprake van verwijdering uit het (gym)lokaal.

Time-out 2: uitsluiting

De leerling krijgt 1, 3, 5 of 10 minuten een andere plek in het (gym)lokaal en mag niet meer actief deelnemen aan het leerproces (wel luisteren, niet meepraten).

Time-out 3: exclusie

De leerling wordt 1, 3, 5 of 10 minuten visueel gescheiden van de groep (achter een schot of kast) en neemt geen deel aan het leerproces. Ouders worden op de hoogte gebracht als dit meer dan drie keer is voorgevallen.

Time-out 4: isolatie

De leerling wordt 1, 3, 5 of 10 minuten verwijderd uit de klas of gymzaal en moet naar een andere klas of ruimte. In die ruimte is er toezicht door een volwassene (andere leerkracht of achterwacht). De leerling zonder toezicht op de gang plaatsen, is van het oogpunt van veiligheid niet mogelijk. De leerkracht is zelf verantwoordelijk voor het maken van afspraken met een collega over een time-out plek. Ouders worden op de hoogte gebracht.

Time-out 5: schorsing/verwijdering van school

Hiervoor volgt De Mijlpaal het ASKO-protocol voor schorsing en verwijdering.

Stappenplan time-out protocol

Stap 1

Leerling wordt door de groepsleerkracht **twee keer** herinnerd aan het gewenste gedrag (eventueel met naam en streepje op het bord). Dit geldt ook voor gym.

Stap 2

Leerling gaat naar de time out plek, Zandloper mee.

Na afloop bepaalt de leerkracht of de leerling voldoende tot rust is gekomen. Is dit het geval, maar laat de leerling binnen een halve dagdeel of eerder weer hetzelfde gedrag zien, volgt direct stap 3 (isolatie). Leerkracht houdt een kort kindgesprek om duidelijke afspraken te maken.

Bij meer dan drie keer in één week, worden de ouders op de hoogte gebracht.

Stap 3

Leerling gaat naar de time out plek in een **andere klas**; het liefst dichtbij. *Tijdens gym is dit de laatste stap en draagt de gymdocent de leerling over aan de leerkracht.*

De leerling vult een time out formulier in.

De leerkracht begeleidt de leerling en draait de zandloper om. Na afloop bepaalt de leerkracht van de andere groep of de leerling voldoende tot rust is gekomen om terug te mogen naar de eigen klas. Als dit niet het geval is volgt een tweede periode. Ouders worden op de hoogte gebracht door de leerkracht. Aantekening in ParnasSys.

Stap 4

Nog niet tot rust gekomen? Leerling gaat naar de time out plek bij **directie/IB/coördinator**.

De leerkracht begeleidt de leerling en draait de zandloper om. Achterwacht bepaalt of de leerling voldoende tot rust is gekomen om terug te gaan. Ouders worden door de leerkracht op de hoogte gebracht. Aantekening in ParnasSys.

Stap 5

Leerling blijft de rest van de dag bij de achterwacht werken, ouders worden dezelfde dag door de groepsleerkracht op de hoogte gesteld. Bij de derde keer dat dit nodig is volgt er een gesprek op school met ouders, leerkracht en directie/IB. Aantekening in ParnasSys.

Storend gedrag in de algemene ruimtes: idem, de leerling wordt naar de klas gebracht om daar op de time-out plek tot rust te komen. Er is een overdracht aan de groepsleerkracht, indien nodig.

Storend gedrag op het schoolplein: idem, de time-out plek is bepaald.

Stappenplan protocol grensoverschrijdend gedrag

- Na 8 lesweken vervalt de 1e overtreding en is de lei schoon.
- Na 8 lesweken zonder incidenten vervalt de 2e overtreding en gaat de leerling terug naar niveau 1.
- Na 8 lesweken zonder incidenten vervalt de 3e overtreding en gaat de leerling terug naar niveau 2.
- Na 8 lesweken zonder incidenten vervalt de 4e overtreding en gaat de leerling terug naar niveau 3.

Eerste overtreding:

- De leerling wordt op een time-out plek **in een andere klas** geplaatst. Bij gym wordt de leerling bij een ambulante collega geplaatst en wordt de leerkracht geïnformeerd.
- Gesprek tussen leerling en leerkracht: de stappen van het protocol (nogmaals) worden toegelicht.
- Ouders/verzorgers worden gebeld door de leerkracht of krijgen een Parrobericht waarbij de stappen van het protocol worden toegelicht.
- Het incidentregistratieformulier uit ParnasSys gaat in tweevoud ter ondertekening naar ouders.

Tweede overtreding binnen 8 lesweken na eerste overtreding:

- De leerling wordt **1 dag**, met werk, **buiten de eigen groep geplaatst**. Bij gym wordt de leerling direct overgedragen aan de eigen leerkracht en hij/zij is de volgende les niet welkom.
- De schoolleiding belt de ouders/verzorgers.
- Het incidentregistratieformulier gaat in tweevoud ter ondertekening naar ouders.
- Het (ondertekende) incidentregistratieformulier wordt aan het dossier toegevoegd.

Derde overtreding binnen 8 lesweken na tweede overtreding:

- De leerling wordt **2 dagen**, met werk, **buiten de eigen groep geplaatst**. Bij gym wordt de leerling direct overgedragen aan de eigen leerkracht en is de leerling twee gymlessen niet welkom.
- De ouders/verzorgers en de betrokken leerkracht worden door de schoolleiding voor dezelfde of volgende dag uitgenodigd voor een gesprek op school.
- Het (ondertekende) incidentregistratieformulier wordt aan het dossier toegevoegd.

Vierde overtreding binnen 8 lesweken na derde overtreding:

- De leerling wordt **1 week**, met werk, **buiten de eigen groep geplaatst**. Bij gym wordt de leerling direct overgedragen aan de eigen leerkracht en is de leerling vier lessen niet welkom.
- De ouders/verzorgers en de betrokken medewerker(s) worden door de schoolleiding voor dezelfde of volgende dag uitgenodigd voor een gesprek op school.
- Tevens krijgen de ouders/verzorgers een schriftelijke mededeling van het bestuur dat een vijfde overtreding binnen 8 lesweken in een schorsing resulteert.
- Leerplicht, onderwijsinspectie en bestuur worden hiervan op de hoogte gebracht.
- Het (ondertekende) incidentregistratieformulier wordt aan het dossier toegevoegd.

Vijfde overtreding binnen 8 lesweken na 4e overtreding:

- De ouders/verzorgers en de betrokken medewerker(s) worden door de schoolleiding uitgenodigd voor dezelfde of volgende dag voor een gesprek op school.
- De leerling wordt achtereenvolgens **2 dagen geschorst** en wordt **3 dagen**, met werk, **buiten de eigen groep geplaatst**. Leerplicht, onderwijsinspectie en bestuur worden op de hoogte gebracht.
- Ouders/verzorgers krijgen een brief namens het bestuur waarin bovenstaande medegedeeld wordt.
- Het (ondertekende) incidentregistratieformulier wordt aan het dossier toegevoegd.

7 stappenplan bij regulerend fysiek contact

‘Als niet ingrijpen erger is dan wel ingrijpen’

1. Veiligheid.

- Let op eigen veiligheid.
- Let op veiligheid van anderen.
- Let op de veiligheid van het kind.

2. Wees voorspelbaar.

- Geef aan wat je wilt in korte en heldere zinnen.
- Geef aan wat er gebeurt of gaat gebeuren.
- Blijf dit het hele proces doen.

3. Fixeren van het kind.

- In één keer stevig beetpakken.
- Indien nodig naar de grond brengen.
- Zorg dat hij/zij zo min mogelijk kan bewegen.

4. Prikkelarm maken.

- Gezicht en bewegingsruimte beperken.
- Anderen de ruimte uitsturen of
- kind naar andere ruimte brengen.

5. Kalmeren.

- Niet ingaan op hetgeen gezegd of geschreeuwd wordt.
- Rustig inpraten op het kind.
- Niet praten over de aanleiding van het conflict.
- Enige doel is rustig worden.
- Houdt de regie.

6. Overnemen door collega('s)

- Neem eventueel de holdingtechniek over.
- Luister wel naar de aanleiding van het conflict, maar ga er niet op in.

7. Afronding.

- Drinken en opfrissen.
- In alle rust praten met betrokkene(n).
- Eventueel straffen.
- Uitleggen waarom je welke stappen genomen hebt.

Oplossingsformulier Time Out Leerling

Een fijne groep maken we samen!

Naam	
Groep	
Datum	

<p>1. Wat is er gebeurd?</p> 	
<p>2. Hoe kwam dat?</p> 	
<p>3. Wat deed jij?</p> 	
<p>4. Wat doe je de volgende keer anders?</p> 	
Notitie leerkracht:	
